

UIT DE LITERATUUR

Schweizerische Monatsschrift für Zahnheilkunde No. 5 Mai 1928.

Experimentelle Untersuchungen und histopathologische Betrachtungen über die Pulpa der mit sogenannten Jacketkronen überkappten Zähne, von Prof. Dr. S. Palazzi, Mailand.

We hebben vroeger reeds den strijd gehad over het al of niet devitaliseeren der pulpa van kiezen, die voorzien moesten worden van een gouden kroon en vanzelf sprekend is, dat dit vraagstuk thans wederom aan de orde komt bij de toepassing der opnieuw in de mode geraakte Jacketkronen.

Nog meer dan bij gouden kronen is bij Jacketkronen de vraag gerechtvaardigd of de pulpa geen nadeelige gevolgen zal ondervinden van de preparatie en van den invloed van het zuur der cementen, omdat de hoeveelheid weefsel, die bij deze laatste wordt weggenomen aanmerkelijk meer is dan bij de gouden kronen. Immers de eigenschappen van het porcelein brengen mede, dat de dikte der wanden veel grooter moet zijn dan bij goud, men kan dan ook in de meeste gevallen niet volstaan met enkel het glazuur weg te slijpen, doch zal ook van het tandbeen moeten afnemen, om tot de minimumdikte te kunnen komen.

Bij fronttanden zal de diepte van den beet ook meetellen en oorzaak kunnen zijn dat men tot dicht bij de pulpa moet afslijpen. Voor wie geen Amerikaansche vrees heeft voor een wortelkanaal behandeling der fronttanden, is het vraagstuk van minder gewicht; hij zal de risico van een afgestorven pulpa onder de kroon niet riskeeren, maar voor onze overzeesche collega's die principieel geen doode tanden of wortels in den mond permitteeren en voor wie de Jacketkronen een middel ter bestrijding der oralsepsis is geworden, moet het onderzoek dat Prof. Palazzi thans gedaan heeft wel van bijzonder groot belang zijn. Helaas is de uitslag niet bemoedigend.

Proeven werden genomen bij drie honden, waarvoor P. tezamen zes Jacketkronen vervaardigde, uitsluitend hoektanden, zoowel in onder als bovenkaak. „Lege artis”, zooals hij op het

congres in Philadelphia de Amerikaansche collega's had zien demonstreeren, werd de geheele bewerking uitgevoerd. De dieren werden, de eerste na 60, de tweede na 40 en de derde na 30 dagen dood gemaakt. Bij onderzoek bleek, dat alle pulpa's zeer groote atrophische veranderingen hadden ondergaan hetgeen ook uit de in de publicatie bijgevoegde foto's der microscopische preparaten blijkt.

Interessant is dat Palazzi's onderzoek zich niet heeft beperkt tot honden, doch in de gelegenheid was door extracties van vier Jacketkronen die uiterlijk 1½ jaar in den mond hadden gezeten ook het resultaat bij menschenpulpa's te bestudeeren.

Van de vier patiënten waren drie door pijn aan de Jacketkronen naar hem gekomen; bij het histologisch onderzoek bleken de drie pulpa's nekrotisch.

De vierde patiënt kwam met gebarsten kroon. Hier bleek de pulpa nog intact en hadden de veranderingen zich beperkt tot eenige atrophie der odontoblastenlaag. Geen wonder dat Palazzi na deze ervaring en na zijn wetenschappelijk onderzoek zich verklaart voor het devitaliseeren der pulpa bij toepassing van de Jacketkronen.

W.